Guia d'activitats d'educació ambiental

Curs 2025-2026
Espais naturals protegits
Parc Natural de s'Albufera

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

Parc Natural de s'Albufera de Mallorca

S'Albufera de Mallorca és una gran zona humida amb ambients diversos, des dels boscs de ribera i els canyissars fins als canals i les llacunes, on l'aigua és un dels elements primordials que configura el paisatge i determina la vegetació i la fauna de cada indret. L'aigua, que sustenta la vida, fa de s'Albufera un dels espais amb major biodiversitat de les Illes Balears i un lloc d'especial interès per als amants de la natura en general i de les aus en especial.

Un ambient de s'Albufera que destaca de la resta per la seva singularitat és el sistema dunar des Comú de Muro, un gran arenal que ocupa bona part de la badia d'Alcúdia, fixat per la vegetació pròpia d'aquests tipus d'ecosistemes litorals.

La presència humana en el transcurs dels segles es fa evident quan s'observen els dics, les síquies, els ponts i els topònims, que formen part de la història encara recent d'aquest espai.

Conselleria d'Agricultura,
Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural
i Gestió Forestal

S’Albufera és viva (itinerari a peu)

Aquest itinerari interpretatiu ens permetrà conèixer la gran diversitat d’elements naturals i culturals que configuren s’Albufera de Mallorca. Mitjançant diverses activitats podrem conèixer el paisatge, la vegetació, la fauna i els aspectes històrics i humans d’aquest espai humit.

Objectius:

Identificar els elements que modelen el paisatge, els éssers vius que l’habiten i les seves interrelacions.

Comprendre la interacció constant entre el medi i l’activitat humana i valorar-ne les repercussions.

Adquirir tècniques d’observació, recollida i interpretació de dades.

Nivell educatiu: infantil, primària, secundària, batxillerat, cicles formatius, adults i grups organitzats.
Capacitat: dos grups classe.
Lloc de trobada: pont dels Anglesos.
Horari: entre les 9.00 h i les 14.00 h.
Durada: quatre hores.
Observacions: es recomana dur repel·lent de moscards, crema solar i capell.

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Conselleria d’Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

S'Albufera en bicicleta

Amb les bicicletes descobrirem de manera lúdica i àmplia els valors naturals i culturals de l'espai protegit i la seva gestió. L'itinerari farà entre 5 i 11 km, segons el lloc de partida, l'edat dels alumnes i les capacitats del grup.

Objectius:

Entendre s'Albufera com un espai viu.

Entendre la importància de s'Albufera dins el context de la Mediterrània.

Reconèixer la varietat d'ambients de s'Albufera, identificant els components naturals i culturals propis i diferenciadors de cada espai.

Valorar la importància de la protecció dels espais naturals.

Nivell educatiu: de 3r a 6è de primària, secundària, batxillerat, cicles formatius, adults i grups organitzats.
Capacitat: dos grups classe.
Lloc de trobada: depèn de la procedència del grup.
Horari: entre les 9.00 h i les 14.00 h.
Durada: quatre hores.
Observacions: els participants han de dur la seva bicicleta.

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

Sa Marjal en bicicleta (per a centres de la comarca)

Amb les bicicletes descobrirem, de manera lúdica, l'espai agrari que envolta el parc natural, els valors naturals i culturals de l'espai protegit i la seva gestió. L'itinerari té un recorregut aproximat d'uns 15 km, en funció del lloc de partida, l'edat dels alumnes i les capacitats del grup.

Objectius:

Conèixer l'espai agrari de Sa Marjal, la seva història i el seu funcionament

Reconèixer les transformacions humanes de canalització i dessecació dels prats.

Identificar els components naturals i culturals (patrimonials-etnològics).

Identificar els diferents éssers vius de cada un dels hàbitats i les seves interaccions.

Valorar la importància de la protecció dels espais naturals.

Reconèixer els impactes en qualitat de l'aigua.

Nivell educatiu: de 3r a 6è de primària, secundària, batxillerat, cicles formatius, adults i grups organitzats.
Capacitat: Un grup classe.
Lloc de trobada: depèn de la procedència del grup.
Horari: entre les 9.00 h i les 14.00 h.
Durada: quatre hores.
Observacions: els participants han de dur el seu casc i la seva bicicleta.

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Les dunes des Comú (itinerari a peu)

Aquest itinerari ens apropa al coneixement del sistema platja - duna i la seva dinàmica, alhora que ens ajuda a comprendre la importància ecològica i sociocultural d'aquests ecosistemes costaners.

Objectius:

Entendre la dinàmica de l'ecosistema dunar, com el resultat d'una interacció contínua amb diferents elements.

Observar les principals espècies que hi trobam i les seves adaptacions.

Identificar els principals problemes ambientals derivats de l'activitat humana i proposar mesures preventives i correctores per a la conservació de l'ecosistema dunar.

Saber aplicar procediments i tècniques d'observació i anàlisi de l'entorn.

Nivell educatiu: secundària, batxillerat, cicles formatius, adults i grups organitzats.
Capacitat: dos grups classe.
Lloc de trobada: entrada a la platja del Comú de Muro per les Casetes dels Capellans.
Horari: entre les 9.00 h i les 14.00 h.
Durada: quatre hores.
Observacions: els alumnes han de dur quadern i llapis.

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

Les simfonies de s'Albufera

(itinerari guiat)

Els paisatges sonors es poden utilitzar per detectar patrons i canvis en el comportament dels animals, per estudiar la biodiversitat i conèixer les condicions ambientals d'un hàbitat natural. Afecten la comunicació i el comportament dels animals i també són sensibles a l'acció i a la contaminació humana.

Proposta per treballar conjuntament des de les àrees de ciències naturals i educació musical, sota el prisma de l'ecologia del paisatge sonor.

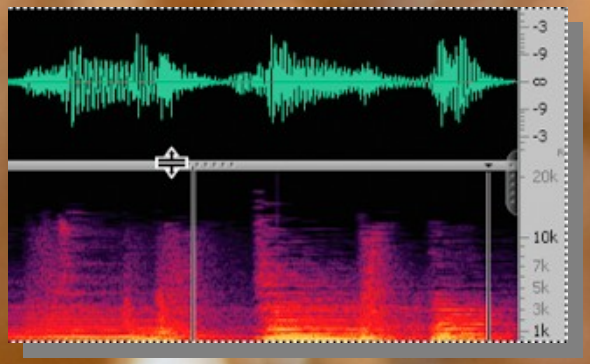

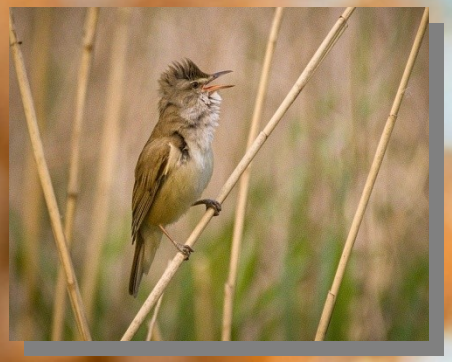

Objectius:

Conèixer i apreciar la riquesa sonora dels espais naturals.

Identificar el paisatge sonor com un recurs natural i patrimonial, amb tots els beneficis i valors associats que comporta.

Emprar el so i el paisatge sonor com a eix vertebrador per afavorir i desenvolupar l'hàbit de l'escolta activa.

Nivell educatiu: 2n i 3r cicle de primària.
Capacitat: un grup classe.
Lloc: al parc.
Durada: tres hores i mitja.
Observacions: Necessita la implicació del professorat d'educació musical, que disposarà d'una guia didàctica.

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

Què mengen els ocells? (taller a l'aula)

Activitat d'aula per fomentar l'observació dels més petits. Compararem diferents tipus de becs d'ocells i aprendrem a relacionar-ho amb un tipus d'alimentació (carn, peix, insectes, llavors). Es mostrarà com es fa una menjadora per a ocells casolana per posar al jardí o al balcó de casa; en prepararem una i sortirem al pati a penjar-la perquè els ocells hi vagin a menjar i poder-los observar.

Objectius:

Despertar la curiositat dels infants.

Aprendre a observar.

Conèixer s'Albufera i alguns dels ocells que l'habiten.

Comprendre que la forma del bec està relacionada amb l'alimentació i el lloc on viuen.

Nivell educatiu: educació infantil (3, 4 i 5 anys).
Capacitat: un grup classe.
Lloc: a l'aula i al pati.
Durada: una hora i mitja.
Observacions: Us oferirem pautes i assessorament per a treballar-los a classe o amb modalitat no presencial.

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

Becs i cames (taller a l'aula)

L'aspecte dels ocells és ben especial: n'hi ha amb becs curts, llargs, punxeguts, aplanats; n'hi ha amb cames curtes, llargues, fines, gruixades, vermelles, grogues o negres... Mirarem d'explicar aquesta varietat de formes i colors en un taller que combina l'observació, la imaginació i les habilitats artístiques dels infants.

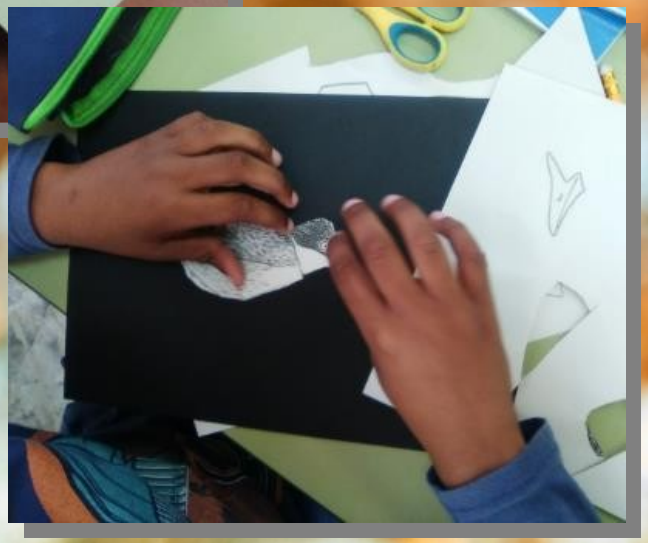

Objectius:

Conèixer com és el Parc Natural de s'Albufera de Mallorca i alguns dels ocells més comuns que l'habiten.

Comprendre que la forma del cos dels ocells té molta relació amb el lloc on viuen i amb la seva alimentació (les adaptacions).

Posar en pràctica habilitats per pintar, retallar o aferrar.

Nivell educatiu: 1r, 2n i 3r de primària.
Capacitat: un grup classe.
Lloc: a l'aula.
Durada: dues hores.
Observacions: Si preferiu el taller amb modalitat no presencial, us oferirem pautes i assessorament per a treballar-ho a classe.

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

L’aigua que dona vida a s’Albufera

(taller a s’Albufera)

La proposta consta d’un seguit d’exercicis pràctics basats en l’element essencial i configurador del paisatge de l’Albufera, l’aigua. L'experimentació directa permetrà l’alumnat d’aproximar-se a l’estudi de la qualitat de les aigües i a comprendre certs processos d’interacció entre l’activitat humana i el medi natural a s’Albufera, amb la finalitat d’arribar a un millor coneixement d’aquest territori emblemàtic i alhora promoure la participació per a la conservació del medi.

Objectius:

- Conèixer com es configura i funciona un espai humit.
- Identificar els diferents ambients i les seves interaccions.
- Comprendre la importància que la qualitat de les aigües exerceix sobre el medi de s’Albufera.
- Avaluar la qualitat de les aigües de parc mitjançant paràmetres i mètodes senzills.
- Valorar la importància de protegir les zones humides dins l’àmbit mediterrani.
- Reconèixer els impactes ambientals de l’entorn.
- Assolir una responsabilitat i participació envers la conservació del medi.

Nivell educatiu: 3er i 4art d’ESO i 1er i 2on de batxillerat
Capacitat: un grup classe.
Lloc: a les instal·lacions del Parc.
Durada: quatre hores.

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Conselleria d’Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

Les espècies invasores a s'Albufera

(recursos digitals pel professorat)

Un dels majors problemes que trobam al medi natural és l'aparició d'espècies exòtiques invasores. Aquestes arriben normalment de manera accidental, alterant el funcionament dels ecosistemes, competint i depredant sobre espècies autòctones, arribant a provocar, fins i tot, la seva extinció. En el cas de les illes, és especialment greu la seva presència, degut a l'elevat nombre d'endemismes que hi trobam i a la manca de depredadors que poden controlar aquestes espècies invasores. Amb aquest taller coneixerem quines espècies exòtiques s'han trobat a s'Albufera i què feim per resoldre el problema.

.

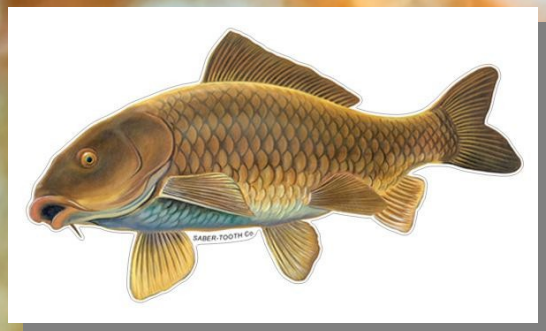

Objectius:

Enumerar i conèixer les espècies invasores que s'han trobat al Parc de s'Albufera.

Reconèixer els impactes que produeixen sobre l'entorn i les espècies autòctones.

Conèixer les actuacions que es realitzen per minimitzar els problemes.

Nivell educatiu: secundària, batxillerat, cicles formatius.
Capacitat: un grup classe.
Lloc: a l'aula.
Durada: dues hores.
Observacions: Us oferirem pautes i assessorament per a treballar-los a classe.

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

Les espècies ocultes de s'Albufera i s'Albufereta

(exposició itinerant)

Aquesta exposició és un projecte comú entre el Parc natural de s'Albufera i la Reserva natural de s'Albufereta. Sorgeix per mirar de desterrar aquella idea simplista i equivocada, però sovint recurrent, que descriu les zones humides com: basses d'aigua, canyes, ànneres i moscards. Així es perden de vista les peces més petites de l'ecosistema, que són els engranatges que permeten que tot hi continuï funcionant.
D'aquí el nom «Les espècies ocultes...», que pretén donar visibilitat als habitants més menuts de les nostres zones humides.

Objectius:

Observar i estudiar els habitants més menuts de les zones humides.

Apreciar la immensa biodiversitat d'aquests ecosistemes.

Reconèixer els impactes que produeixen les espècies invasores sobre l'entorn i les espècies autòctones.

Nivell educatiu: primària, secundària, batxillerat, cicles formatius.
Característiques: 6 panells desenrotllables. (entre 3 - 6 m lineals)
Lloc: un espai adequat del centre educatiu.
Durada: diverses setmanes.
Observacions: L'exposició va acompanyada d'un material didàctic adequat a cada nivell educatiu.

Contacte per a informació i reserves:
Tel.: 971 89 22 50
educacioambientalpnalbufera@caib.es
Formulari inscripció activitats

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural
Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal

Més accés als espais naturals

El terreny ja no és una barrera perquè tothom pugui venir i gaudir dels espais naturals. El projecte **Més accés als espais naturals** es basa en l'ús de cadires Joëlette per fer possible l'accés de persones amb mobilitat reduïda.

Amb les cadires Joëlette l'alumnat amb mobilitat reduïda pot fer la visita o activitat acompanyat de tota la seva classe.

Què són les cadires Joëlette?
Són unes cadires tot terreny amb una sola roda que permeten que una persona amb mobilitat reduïda pugui fer recorreguts per terrenys no adaptats amb l'ajut de tres o més persones acompanyants que la condueixin.

Qui mena les cadires Joëlette?
En el projecte Més accés als Espais Naturals s'han format voluntaris i voluntàries de totes les Illes en la conducció de cadires Joëlette, per tal que l'experiència es faci amb total seguretat.
És gràcies al voluntariat que el projecte s'ha convertit en una realitat.

Com ho heu de fer per sol·licitar l'ús d'una cadira Joëlette en la vostra sortida escolar?

Disposam de 12 cadires Joëlette per ser emprades als espais naturals protegits de les Illes Balears. 8 són a l'illa de Mallorca, 2 a Menorca i 2 a Eivissa i Formentera.

Per tal d'assegurar la disponibilitat de cadires i de voluntaris, és necessari que feu la sol·licitud de cadires amb prou antelació.

Indicau en la sol·licitud de l'activitat el nombre de cadires que necessitau, així com qualsevol informació que pugui ser d'interès per tal d'adaptar el servei al vostre grup.

Sou benvinguts!

Aspectes que cal tenir en compte

El préstec de la cadira Joëlette és completament gratuït. Cal sol·licitar-lo amb antelació suficient.

L'ús de la cadira està subjecte a la disponibilitat de voluntariat, i limitat per les seves característiques físiques a persones d'un màxim de 120 kg.

Per garantir la seguretat dels usuaris, només poden conduir les cadires Joëlette les persones que acreditin la formació per manejar-les.

A partir de 3r de primària

El quadern de camp de la Xarxa d'Espais Naturals Protegits

Disposam d'un material específic per acompanyar els nostres naturalistes més joves en les activitats guiades pels equips d'educació ambiental. Un material nou que il·lusiona!

- Descobreix i fes teus els espais naturals protegits.
- Amb mapes, vistes d'ocell i il·lustracions dels hàbitats, les plantes, les aus i els elements patrimonials que hi pots trobar.
- Amb espai per a notes i dibuixos.
- Conserva'l i t'acompanyarà a totes les visites arreu de la Xarxa.

Finançat per:

Obra Social "la Caixa"